

Teksten nedenfor er avskrift av NOU 1976: 15 Verneplan for vassdrag

Utredning (Rapport nr. 2) fra kontaktutvalget KRAFTUTBYGGING/NATURVERN.

Utredningen avgitt til Industridepartementet, Miljøverndepartementet og Hovedstyret for NVE i april 1976.

OBJEKT NR. 82

EIKEFETELVI Vassdr. Nr. 262

Fylke: Hordaland
Kommune: Lindås
Nedbørfelt: 67 km² 7 % sjøareal.

Elva har sitt utspring i kystfjella øst for Austfjorden og Masfjorden, dens utløp er i Romarheimsfjorden ved Eikefet. Flere mindre dalfører løper sammen og danner en hoveddal 4 km fra fjorden, elva følger så et 2 km langt gjel i denne før den når sjøen. Topografien bærer ikke overalt preg av isens utforming, men er sammensatt av små koller som er avgrenset av daler i hovedstrukturretningene. Nær utløpet ved Eikefet er en større løsavsetning. Undergrunnen består av gneisbergarter.

Med unntak av gårdene ved utløpet og sandtaket ved Eikefet, fremtrer området som et fullstendig naturlandskap, her er kun setrer og noen få hytter. Veg går til Eikemo, videre er det sti. Adkomst til feltet skjer fra sør ved riksveg 566 til Tyssebotn, ferge til Vikanes, fylkesveg til Eikefet og Eikemo. Fra nord ved riksveg 14 gjennom Romarheimsdalen til Vikanes osv.

To av statens alternativer for utbygging av kjernekraft ligger i nærheten (Ostereidet og Hodneland).

Kraftpotensial: 180 GWh (IIB)

Et fall på ca. 300 meter mellom Kvernhusvatn og sjøen ved Eikefet kan bygges ut. Den planlagte regulering er fordelt på følgende vatn: Båtevatn, Storevatn, Meisdalsvatn, Kvernhusvatn, Brandevatt, Tverrvatn, Sætervatna, Flådalsvatn, Kupevatn og Longevatt. Av overføringer er tatt med ca. 15 km² fra Romarheimelv og 4 km² fra Haugsdalselv.

Naturvitenskapelige interesser:

Objektet ligger i et område som allerede er sterkt belastet ved reguleringsinngrep. Vassdraget er typisk for de vest-norske kystfjell med sine kvaliteter som blant annet kort lengde i relasjon til høydedifferansen, relativt stor vassføring og vatn med meget lavt næringsinnhold. Ut fra en helhetsvurdering bør dette faglig egnede objekt sikres som typevassdrag for de vest-norske kystfjell. I tillegg er vassdraget egnet som referanseområde for visse typer av geomorfologiske prosesser.

Kulturhistoriske interesser:

Historisk museum i Bergen peker på at dette vassdraget må undersøkes nærmere.

Almene naturvern- og friluftsinnteresser m.m.:

Etter initiativ fra Nordhordland Tiltaks kontor er det utarbeidet en plan for friluftsinnteresser og naturvernområde hvor stort sett hele Eikefetvassdraget er foreslått fredet som landskapsvernområde. Planen er ikke behandlet av de berørte kommuner.

Utvalgets vurdering:

På bakgrunn av vassdragets interesse som type- og referansevassdrag for vest-norske kystfjellområder og sentrale beliggenhet i forhold til Bergensområdet, tilrår utvalget vassdraget varig vernet.